STICHTING HET R.C. MAAGDENHUIS

JAARVERSLAG 2021

INHOUDSOPGAVE

1. De ontwikkelingen in 2021 samengevat 4
   - Bestuurssamenstelling
   - Oud-bewoonsters van het Maagdenhuis op het Spui
   - Juridisch geschil
   - Missie en werkgebieden
   - Immateriële steun en impact
2. De organisatie 6
   - Reguliere aanvragen Nederland
   - Reguliere aanvragen buitenland
   - Programmatisch werken
   - Samenwerking met andere fondsen
3. Het giftenbeleid in 2021: Nederland regulier en buitenland 8
   - Nederland regulier - jeugd
   - Meerjarige samenwerkingen met collega-fondsen
   - Nederland regulier - ouderen
   - Het buitenland
4. Het giftenbeleid in 2021: de programma's 23
5. De giften in cijfers 26
   - Geografische spreiding
   - Onze aanvragen
6. Financieel overzicht 28
   - Waarderingsgrondslagen en verkorte toelichting op de balans
   - Grondslagen voor de resultaatbepaling en bepaling van het giftenbudget
   - Beleggingsbeleid
   - Controleverklaring
7. Samenstelling bestuur, commissies en bureau 32

1. De ontwikkelingen in 2021 samengevat

In 2021 hield het coronavirus de wereld nog steeds in de greep, met alle gevolgen van dien. De trend uit 2020 zette door. Veel organisaties vroegen ons om uitstel van hun reeds ingediende plannen. Net als vorig jaar gingen wij hier uiteraard coulant mee om. Daarnaast ontvingen we weer Covid-19 gerelateerde aanvragen of verzoeken om aanpassingen naar een digitale variant van een eerder voorstel zodat de doelgroep toch bijgestaan kon worden.

We zagen verduurzaming van een aantal initiatieven ten aanzien van corona-noodhulp. In principe levert het Maagdenhuis geen bijdrage aan noodhulp, maar er was met recht sprake van 'nood breekt wet'. Zodoende bleven we aangehaakt bij een aantal waardevolle initiatieven van fondsen, zoals 'Kleine coronahulp', een platform van fondsen dat zich richt op voedselnoden, eenzaamheid en armoede als gevolg van de coronacrisis. We bleven het grote voedselproject van Human Aid Now voor 10.000 ongedocumenteerden in Amsterdam ondersteunen. En vanuit de Programmacommissie Ouderen ondersteunden we een aantal (kleine) initiatieven van zelforganisaties.

In juni namen we afscheid van Titus de Jong, de voormalige directeur van het Maagdenhuis en sinds juni 2020 nog aan de stichting verbonden als hoofd financiën. Om zijn afscheid te markeren werd de jaarvergadering van het Maagdenhuis gehouden met het door Titus gekozen thema '*armoede en veerkracht*'. Op 4 november vond de bijeenkomst plaats in Museum 't Kromhout. Het was bijzonder om weer een zaal vol met genodigden te kunnen ontvangen. Er waren mooie presentaties van onder andere Roeland van Geuns, de lector armoede van de HvA, en van de documentairemaaksters van de series '*Schuldig en Klassen*', Sarah Sylbing en Ester Gould.

Bestuurssamenstelling

Het Bestuur van Stichting Het R.C. Maagdenhuis: zie juridisch geschil.

Oud bewoonsters van het Maagdenhuis op het Spui

Vanuit het Cloeting Fonds worden jaarlijks voor de oud-wezen drie activiteiten georganiseerd onder leiding van de ouderenadviseur, Mieke Klos. Ook ontvangen de dames jaarlijks een kerstgeschenk.
Anders dan in 2020 kon er in 2021 gelukkig weer een activiteit plaatsvinden: de lunch in het Amstel Boat House, gevolgd door een rondvaart over de Amstel en de grachten. Het was een bijzondere en vrolijke dag waarop de dames elkaar na een lange tijd weer zagen en spraken.

Juridisch geschil

Sinds 2011 is het Maagdenhuis in een juridisch geschil verwikkeld met het bisdom Haarlem-Amsterdam betreffende de vraag of Het Roomsch Catholijk Maagdenhuis een kerkelijke stichting is. De beantwoording van deze vraag is relevant voor de benoeming/bekrachtiging van de bestuurders en de positie van de bisschop daarbij. Op 30 juni 2020 heeft het Gerechtshof Amsterdam geoordeeld dat het Maagdenhuis een kerkelijke instelling is en dat het bestuur van de instelling gevormd wordt door de bestuurders die door de bisschop zijn benoemd. De Hoge Raad heeft op 25 maart 2022 het oordeel van het hof bevestigd.

Missie en werkgebieden

De kernactiviteit van het Maagdenhuis is het ondersteunen van sociaal-maatschappelijke initiatieven. Het gaat bij voorkeur om initiatieven die op instigatie van de doelgroep zijn ontstaan en/of die direct ten goede komen aan de doelgroep. De primaire doelgroepen zijn jongeren en ouderen. Individuele noodhulp wordt, zoals hierboven beschreven staat, in principe, niet gegeven. Het Maagdenhuis ondersteunt wel fondsen voor bijzondere noden.
In 2021 omvatte het werkgebied Nederland, met inbegrip van het Caribische deel van het Koninkrijk, het concentratieland Suriname, en Marokko, waar in 2015 een pilot is gestart om te onderzoeken of Marokko een geschikt werkgebied voor het Maagdenhuis zou kunnen worden. Besluitvorming omtrent de definitieve keuze van Marokko als concentratieland wordt niet voorzien voor 2023.

In 2020 heeft het bestuur besloten om de activiteiten in Suriname, met ingang van 2021, in drie jaar af te bouwen. Enerzijds dwingt de financiële realiteit het fonds tot enige beperking van de activiteiten, anderzijds is de maatschappelijke vraagdruk in Nederland groter dan ooit. Dit vertrek raakt ons omdat we ons ervan bewust zijn dat Suriname een zeer moeilijke tijd doormaakt. Het Maagdenhuis wil de beëindiging van de activiteiten zo zorgvuldig mogelijk inzetten en neemt de periode 2021 tot eind 2023 als periode van afbouw, met een vaststaand jaarlijks aflopend budget. Dit doen we in samenspraak met de organisaties waar wij in de afgelopen jaren het meest mee hebben samengewerkt.

Immateriële steun en impact

Financiële ondersteuning van projecten komt in de regel tot stand na een spontane aanvraag. Het Maagdenhuis signaleert echter ook zelf noden en voert hierin een proactief beleid. Deze werkwijze leidt tot een grotere betrokkenheid bij projecten dan bij de traditionele werkwijze. Projecten worden aldus niet alleen financieel, maar soms ook organisatorisch of bestuurlijk ondersteund. In de laatste jaren ziet het Maagdenhuis dat de relatie met een aantal projecten intensiever en langduriger wordt. Ook is het Maagdenhuis voor een aantal organisaties, waar een lange samenwerking mee bestaat, overgegaan op meerjarige toekenningen zodat deze organisaties hun inspanningen elders kunnen leggen en minder tijd kwijt zijn met het jaarlijks aanvragen van steun.

Zoals reeds in eerdere jaarverslagen is genoemd, zijn in 2016 een viertal programma's binnen het werkgebied Nederland ingericht met de volgende thema's: vluchtelingen en traumaverwerking (reeds afgerond in 2020), vluchtelingen en educatie, initiatieven van jongeren en het Programma Ouderen '*netwerken onder de radar*'. De programma's voor jongeren en ouderen zijn eind 2021 beëindigd. De afronding van het programma vluchtelingen en educatie wordt voor 2023 voorzien. Het veld en andere fondsen zijn actief betrokken (geweest) bij de inhoudelijke invulling van de programma's en de selectie van de uiteindelijk te steunen projecten.

Het Maagdenhuis op het Spui

2. De organisatie

Reguliere aanvragen Nederland

Het bureau bereidt in het tweewekelijks aanvragenoverleg (AO) de besluitvorming over de giften in Nederland voor middels een postlijst, doet een voordracht en wint desgewenst advies in bij deskundigen. Het bureau is gemandateerd tot afwijzing van projecten die niet aan de criteria voldoen, en tot toekenning van giften tot en met € 5.000. Tevens verzorgt het bureau de administratie en de correspondentie met de aanvrager. De besluitvorming over bestedingen van giften tussen € 5.000 en € 25.000 ligt primair bij het landenteam Nederland. Dit landenteam bestaan uit deskundigen uit het veld en medewerkers en bestuursleden van het Maagdenhuis. Het landenteam is ook direct betrokken bij de begeleiding van en communicatie met de projecten. De giftencommissie, als overkoepelend orgaan, neemt besluiten over donaties vanaf € 25.000, na positief advies van het landenteam. Over donaties boven € 50.000 besluit het bestuur, op basis van een advies van de giftencommissie.

Halverwege 2021 is de giftencommissie opgeheven en de intentie is om in 2022 een Raad van Advies in te stellen die gevraagd en ongevraagd advies zal geven aan het bestuur over het te volgen beleid. Vanwege het opheffen van de giftencommissie besluit het bestuur ook over de aanvragen met donaties vanaf € 25.000 na positief advies door het landenteam.

Reguliere aanvragen buitenland

Het Maagdenhuis is actief in Suriname en in Marokko. De besluitvorming over de giften in Suriname ligt bij het landenteam Suriname, en over de giften in Marokko bij het landenteam Marokko. De landenteams kunnen beslissen over giften tot en met € 25.000. Over donaties boven de € 25.000 besluit het bestuur op basis van een advies van het betreffende landenteam.

Programmatisch werken

Met het instellen van de programma's in 2016 zijn ook programmacommissies gevormd. De leden van deze programmacommissies zijn, naast medewerkers en bestuursleden van het Maagdenhuis, vertegenwoordigers uit het veld en personen afkomstig van andere fondsen, waarbij een aantal fondsen ook een financiële bijdrage leveren via cofinanciering. De programmacommissie is actief betrokken bij de inhoudelijke invulling van de programma's en de selectie van de uiteindelijk te steunen projecten. Deze proactieve manier van werken zorgt ervoor dat er veel contact is met de aanvragers. De voorbereiding van het beleid, zoals de uitwerking van de thema's, de werving en selectie van aanvragen en, na toekenning, ook de projectbegeleiding, liggen bij de programmacommissies.

In 2020 zijn de programma's binnen het Maagdenhuis geëvalueerd op de inhoud en de vorm. De programma's jongeren en ouderen zijn afgerond in 2021 en de afronding van het programma vluchtelingen en educatie wordt voor 2023 voorzien. Het is de intentie om in 2022, als vervolg op de Programmacommissie Ouderen, de Commissie Ouderen op te richten. En het is de intentie dat het landenteam Nederland in 2022 de rol van het Programma voor jongeren overneemt, naast de reguliere aanvragen.

Samenwerking met andere fondsen

Brentano

In 2002 is een samenwerking ontstaan met de Stichting R.C. Burger Oude Mannenhuis 'Brentano's Steun des Ouderdoms' (Brentano). Deze stichting beheerde in Amsterdam en Amstelveen gedurende 150 jaar verzorgings- en verpleeghuizen, maar leeft sinds de overdracht van deze huizen voort als vermogensfonds. De samenwerking voorziet in de administratie van dit fonds en giftenverstrekking, te realiseren door het landenteam, de giftencommissie, het bureau van het Maagdenhuis en middels het Programma Ouderen. Het giftenbeleid van Brentano is specifiek gericht op ouderen binnen Nederland. Brentano stelt het Maagdenhuis jaarlijks een giftenbudget ter beschikking, thans € 380.000. Het bestuur van Brentano heeft besloten om met ingang van 2021 geen projecten in het buitenland meer te ondersteunen.

COV

In 2018 werd overeenstemming bereikt met Stichting Centrum Ontmoeting der Volkeren (COV). Het COV is bijna zeventig jaar actief geweest in kleinschalige ontwikkelingssamenwerking in het buitenland en de opvang van ontheemden in eigen land. De schenkende stichting wilde geen bijzondere status van deze gelden na overdracht, bijvoorbeeld als fonds op naam. Het Maagdenhuis heeft er voor gekozen de giften die uit het vermogen worden bekostigd wel apart te administreren en zichtbaar te maken in het algemeen jaarverslag. De gelden worden ingezet voor de toekomst van nieuwkomers en ongedocumenteerden in ons land, kansen voor jongeren zonder opleiding en projecten in het buitenland buiten focuslanden. Het overgedragen vermogen van het COV betreft een twintigtal wooneenheden in Maastricht en Cadier en Keer.

Theresia Spijker Fonds

In 2018 werd door een schenking van de Stichtingen Vredenburgh en Theresia Spijker Stichting een fonds op naam gesticht: het Theresia Spijker Fonds. Dit fonds richt zich op projecten voor ouderen in de metropool regio Amsterdam. Er is van dit fonds jaarlijks een budget van € 70.000 beschikbaar.

Stichting Marie Louise

Tenslotte werd in december 2018 een samenwerkingsovereenkomst gesloten met de Stichting Marie Louise. Deze samenwerking omvat een delegatie van besluitvorming aan de giftencommissie en het landenteam van het Maagdenhuis. Besteedbaar is hier een budget van € 100.000 per jaar. Het fonds is gericht op veerkracht en zelfregie specifiek bij armoede en schulden. Ook worden projecten gesteund rond het zelfstandig wonen van kwetsbare groepen en informele netwerken en nabijheid in, met name, Amsterdam.

Cloetingfonds

Naast de activiteiten als fonds onderhoudt stichting het Maagdenhuis door middel van het Cloetingfonds contact met de oud-bewoonsters van het Maagdenhuis op het Spui. Er worden jaarlijks een reünie en een uitje gehouden, er vinden preventieve huisbezoeken plaats en er is een voorziening voor bijzondere individuele noden. De begeleiding van de oud-wezen wordt gewaarborgd door ouderenwerker Mieke Klos, die in dienst is bij stichting het Maagdenhuis. Zij onderhoudt regelmatig contact met de oud-bewoonsters en is een vraagbaak en wegwijzer naar voorzieningen.

M.L. Frohn Fonds

Naar aanleiding van het 25-jarig jubileum van de toenmalige voorzitter van het Maagdenhuis, Loek Frohn-de Winter, heeft het bestuur in 1997 besloten tot de vorming van het Frohn Fonds. De opbrengsten van dit fonds worden aangewend ten behoeve van de toekenning van middelen aan driegeneratie-projecten; dit binnen het kader van de doelstellingen van het Maagdenhuis.

Reguliere aanvragen Buitenland

De besluitvorming over bestedingen van giften voor Suriname en Marokko liggen bij de landenteams voor Suriname en Marokko. De landenteams hebben mandaat om tot en met € 25.000 te besluiten over giften en aanvragen af te wijzen of aan te houden. Over donaties boven € 25.000 besluit het bestuur, op basis van een advies van het landenteam. De landenteams bestaan uit deskundigen uit het veld en medewerkers en bestuursleden van het Maagdenhuis. Het landenteam is ook direct betrokken bij de begeleiding van en communicatie met de projecten.
Overschotten door onderbesteding vanuit budget Maagdenhuis worden zowel voor Nederland als buitenland niet verrekend, maar blijven voor een volgend donatiejaar beschikbaar.

3. Het giftenbeleid in 2021: Nederland regulier en buitenland

In Nederland ondersteunden we, net als voorgaande jaren, naast kleine lokale projecten ook projecten en programma's vanuit een proactieve benadering om zodoende een bredere bijdrage te kunnen leveren aan bepaalde maatschappelijke ontwikkelingen.

Nederland regulier - jeugd
In 2021 ondersteunde het Maagdenhuis vanuit het giftenbudget Nederland regulier - jeugd 70 projecten voor een bedrag van € 628.976.
We geven twee voorbeelden.

Wolkentheater

Stichting Wolkentheater werd in 1993 opgericht door een aantal naar Nederland gevluchte kunstenaars uit voormalig Joegoslavië. Sindsdien maakt het Wolkentheater jaar in jaar uit met passie, betrokkenheid en overtuiging theater voor vluchtelingenkinderen in asielzoekerscentra (AZC's). Met vrolijke theaterevenementen laten zij kinderen met een traumatisch verleden plezier maken, zorgeloos genieten en weer gewoon kind zijn. De voorstellingen zijn bedoeld voor kinderen van 3 tot 12 jaar en hun ouders - maar alle geïnteresseerden, groot en klein, van binnen en van buiten de AZC's zijn welkom. In 2021 heeft het Wolkentheater kinderen in 27 asielzoekerscentra door heel Nederland een steuntje in de rug gegeven met vrolijke, interactieve openluchtevents onder de naam Circus Tropical.

De zomervakantie is voor kinderen in AZC's een extra moeilijke periode. De kinderen hebben veel meegemaakt, bevinden zich in een onzekere situatie, hun school is dicht, er is weinig afleiding, en terwijl anderen met vakantie gaan, blijven zij noodgedwongen de hele zomer achter.
In de openlucht wordt een festivalsfeer gecreëerd: tentjes worden opgezet, vlaggetjes opgehangen, tafels en bankjes geplaatst. Het Wolkentheater wil de kinderen ook zoveel mogelijk activeren, door middel van circusworkshops voorafgaand aan de show. De voorstelling zelf is een optreden voor publiek door alle 'circusartiesten': kinderen van AZC's samen met medewerkers van het Wolkentheater. De spelers van het Wolkentheater gebruiken bijna geen woorden, waardoor de shows toegankelijk zijn voor iedereen.
Het Maagdenhuis draagt graag bij aan deze mogelijkheid voor de kinderen in de AZC's om even te ontsnappen aan de troosteloze situatie waarin ze zitten en aan wat ze hebben meegemaakt. Zoals theatermaker en oprichter Adrijan Siniša Rakić zegt: "Dat is wat theater kan doen. Theater is magie."

Present 24x7

Present 24X7 is een beroepsvereniging en overkoepelend orgaan van en voor gezinshuisouders. Ook in 2021 heeft het Maagdenhuis de vereniging gesteund in de verdere professionalisering en doorontwikkeling van de organisatie. Op dit moment zijn er in Nederland ruim 900 gezinshuizen, bedoeld voor kinderen die niet meer thuis kunnen wonen.

Een gezinshuis kent, in vergelijking met een pleeggezin, een 24-uurs professionele context. De gezinshuisouders stellen hun huis en gezin open en maken methodisch gebruik van de kracht van het gewone leven. Het inhuisgeplaatste kind krijgt op deze manier langdurig gezonde ervaringen. Het ontwikkelt weer perspectief en kan vanuit een veilige thuisbasis toegroeien naar zelfstandig wonen (met of zonder begeleiding).

Gezinshuisouder is een relatief nieuw beroep dat nog altijd goed geprofileerd moet worden. Niet alleen op microniveau, maar ook op meso- en macroniveau. Te vaak worden gezinshuisouders nog beschouwd als pleegouders en wordt er gesproken over pleegkinderen, waar het gezinshuiskinderen betreft.

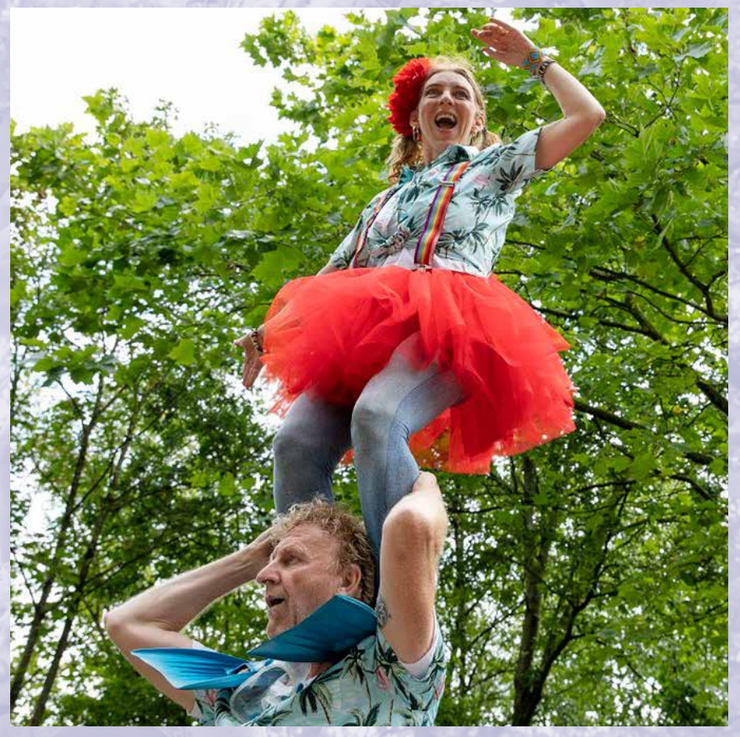

Stichting Wolkentheater

Vereniging Samenwerkende Gezondheidsfondsen

Beroepsvereniging Present 24x7 is een onmisbare factor om aan die versterking bij te dragen. De beroepsvereniging heeft een centrale plek in het werkveld én treedt op als gesprekspartner voor zorgaanbieders en van (lokale) overheden (zoals de VNG): verantwoordelijken voor en afnemers van zorg.

Door de groei van het aantal gezinshuizen, ontstaat ook diversiteit. Geen gezin is hetzelfde. Daarnaast zijn er ook verschillende zakelijke constructies: loondienst, franchise en vrijgevestigd. Dit vraagt om bewaking en borging van kwaliteit: zowel van bovenaf door toezichthouders, als vanaf de huisvloer. Verder doet de groei in diversiteit een appèl op eenduidige kwaliteit binnen de beroepsgroep. Present 24x7 onderstreept daarom het belang van de landelijk opgestelde Kwaliteitscriteria Gezinshuizen.
De beroepsvereniging versterkt de (potentiële) leden door hen proactief te informeren over relevante thema's op uitwisselbijeenkomsten. Thema's zijn bijvoorbeeld positionering van het beroep of de kracht van het gewone leven (eenvoudige toepassing kwaliteitscriteria).

Naast deelname aan het Platform Gezinshuizen neemt de beroepsvereniging ook deel aan de implementatie van het Actieplan voor Gezinshuizen van VWS, en voert het verenigingsbestuur gesprekken met het de Stichting Kwaliteitsregister Jeugd over specifieke registratie voor gezinshuisouders. Ook wordt er onderzocht waar samenwerking kan ontstaan met andere Beroepsverenigingen in de sociale sector.

Uiteindelijk is het de bedoeling dat de vereniging zichzelf kan bedruipen met inkomsten uit de ledencontributie. Het aantal leden is wel flink gegroeid, maar de inkomsten zijn nu nog onvoldoende. Het Maagdenhuis ondersteunt deze belangrijke organisatie om de zorg voor inhuisgeplaatste kinderen te verstevigen en te verzelfstandigen, om zo indirect bij te dragen aan het welzijn van deze kwetsbare groep kinderen.

Meerjarige samenwerkingen met collega-fondsen

Het Maagdenhuis is in 2021 een aantal nieuwe meerjarige samenwerkingen aangegaan met collega-fondsen. Onder andere draagt het Maagdenhuis bij aan het meerjarige programma 'Alle Jongeren Een Thuis' van Kansfonds, ter verbetering van de situatie van dak- en thuisloze jongeren. Ook is onze samenwerking met de Haëlla Stichting voortgezet: Het Maagdenhuis draagt bij aan de programma's Wijdoenmee.nu en Kleine Coronahulp. Verder is een samenwerking aangegaan met het programma 'Gezonde Generatie Vrij van Ingrijpende Jeugdervaringen'.

Programma 'Gezonde Generatie Vrij van Ingrijpende Jeugdervaringen'.
Het meemaken van één of meer ingrijpende jeugdervaringen is een belangrijke oorzaak van het ontstaan van lichamelijke en psychische gezondheidsschade. Denk aan lichamelijke of psychische mishandeling, verwaarlozing, het opgroeien bij een ouder met ernstige verslavings- of psychiatrische problemen of het getuige zijn van geweld tussen ouders.
In Nederland maakt 1 op de 4 jongeren ingrijpende jeugdervaringen mee, en jaarlijks zijn 119.000 kinderen slachtoffer van kindermishandeling. Deze kinderen lijden dagelijks onder angst, pijn en eenzaamheid, waardoor zij opgroeien in onveilige omstandigheden. Daarnaast lopen zij aanzienlijke risico's op blijvende schade in hun ontwikkeling op met negatieve impact voor hun welzijn en gezondheid op de lange termijn.

Sociaal-maatschappelijke fondsen hebben samen met de Vereniging Samenwerkende Gezondheids-fondsen de handen ineengeslagen om in te zetten op het voorkomen van gezondheidsschade door ingrijpende jeugdervaringen. Speerpunten van het programma zijn:
- méér inzetten op het waarderen, versterken en ondersteunen van (aanstaand) ouderschap;
- het voorkomen van (gestapelde) stressfactoren in gezinnen, en daarmee het voorkomen van ingrijpende jeugdervaringen;
- het tegengaan van intergenerationele overdracht van geweld en verwaarlozing;
- stimuleren en vergroten van veerkracht van zowel ouders als kinderen en jongeren.

Er is in eerste instantie gestart met een concreet driejarenplan. De bedoeling is echter dat dit programma tot 2040 zal lopen.

Nederland regulier - ouderen
In 2021 ondersteunde het Maagdenhuis vanuit het giftenbudget Nederland regulier - ouderen 15 projecten voor een bedrag van € 115.075. Zoals op pagina 3 en 4 is te lezen heeft het Maagdenhuis een hecht samenwerkingsverband met Brentano en het Theresia Spijker Fonds voor de projecten gericht op ouderen. In 2021 ondersteunde Brentano via het Maagdenhuis 59 projecten gericht op ouderen voor een bedrag van € 299.853 en het Theresia Spijker Fonds ondersteunde 18 projecten voor een bedrag van € 64.895.

Hieronder worden twee projecten beschreven die gefinancierd zijn vanuit het giftenbudget Nederland regulier - ouderen:

Stichting Erfgoed Stein: Project Digitale Terugblikken

De vrijwilligers van Erfgoed Stein organiseerden in vier zorgcentra drukbezochte bijeenkomsten voor de bewoners. Verhalen van vroeger werden gedeeld en de ouderen vertelden over (verdwenen) tradities, dialectbenamingen, over bijnamen en over gebouwen. De middagen waren niet alleen gezellig, maar waren ook een rijke bron voor het documenteren van de plaatselijke historie.

Door de beperkingen als gevolg van corona moesten deze samenkomsten stopgezet worden. De vrijwilligers besloten het er niet bij te laten. Er werden tablets aangeschaft en hierop werden foto's en filmmateriaal gezet. Vrijwilligers zorgden voor eenvoudige instellingen zodat ook ouderen die niet of nauwelijks ervaring hadden met de tablets, ermee overweg konden.

In de afgelopen jaren hebben ongeveer 10 vrijwilligers wekelijks 10 uur gewerkt aan dit project. Zij begonnen met 20 tablets, maar er zijn er nu al 40 in gebruik. De helft van alle 250 bewoners van de vier zorgcentra heeft de tablets gebruikt. Er wordt gewerkt aan een roulatiesysteem voor ouderen in de directe omgeving van de huizen; denk aan de ouderwetse leesmap.
Inmiddels staan er foto's, filmpjes en muziekfilmpjes van de eigen omgeving op. De vrijwilligers nemen ook films op van activiteiten binnen de Steinse gemeenschap en er wordt met de lokale omroep gekeken of er geschikte nostalgische filmpjes zijn.

In de periode dat ouderen door de lockdown in een isolement raakten, heeft een bevlogen groep vrijwilligers zich ingezet om afleiding te bieden. Een prachtig project dat met een relatief bescheiden bijdrage van het Maagdenhuis en andere fondsen begonnen is, en er een blijvend aanbod van heeft gemaakt.

Stichting Present Amsterdam: Sociaal Tuineren

Bijna op de valreep van 2021 hebben het Maagdenhuis, Brentano en het Theresia Spijker Fonds gezamenlijk besloten tot meerjarige steun voor deze dienst aan kwetsbare inwoners van Amsterdam. Sociaal Tuinieren is in 2011 begonnen door Present Amsterdam en de Nederlandse Tuinenstichting als pilot in Betondorp. Door de jaren heen is het initiatief gegroeid en heeft het zijn waarde bewezen.

Ouderen en andere kwetsbare mensen zijn niet meer in staat om zelf hun tuinen te onderhouden, waardoor deze er verwaarloosd uitzien. Bijna altijd zijn het mensen met een klein of geen netwerk en leven ze alleen. Vanuit het project Sociaal Tuinieren knappen vrijwilligers van Present de tuinen op, onder leiding van een deskundige. Medewerkers van woningcorporaties of welzijnswerk dragen degenen voor die deze hulp nodig hebben.
De tuinen worden duurzaam en onderhoudsarm beplant en daarna structureel onderhouden door vrijwilligers. Vaak zijn het buurtbewoners die de helpende hand willen uitsteken omdat het werk behapbaar is geworden. Door deze opknapbeurt heeft de oudere weer een verzorgde tuin en durft daardoor weer bezoek uit te nodigen. Door het regelmatige contact met de 'onderhoudsvrijwillligers' hebben ze er een aantal sociale contacten bij.

Stichting Present

Present Amsterdam heeft de aanpak van Sociaal Tuinieren verdiept: de tuinen worden zo aangepast dat er zo min mogelijk bestraat wordt of zoveel mogelijk bestrating eruit gaat. Present werkt hierin samen met Amsterdam Rainproof.

Sociaal Tuinieren is een wapen in de strijd tegen eenzaamheid, en levert een bijdrage aan de aanpassing aan de klimaatverandering. Meer groen en minder verstening helpt tegen wateroverlast en verbetert de luchtkwaliteit.

Stichting WoonSaem

WoonSaem is in 2011 opgericht door het Maagdenhuis om woongemeenschappen voor oudere migranten te ondersteunen en te bevorderen. Het Maagdenhuis bemerkte dat er behoefte was aan een centraal kenniscentrum, gericht op woongemeenschappen voor oudere migranten. Oudere migranten kennen deze woonvorm nauwelijks, terwijl ze wel het liefst oud willen worden met mensen van hun eigen cultuur.
In april 2014 is Stichting WoonSaem opgericht. De doelstelling van de stichting is het stimuleren van gemeenschappelijk wonen van oudere migranten. WoonSaem heeft de afgelopen jaren een uitgebreid netwerk opgebouwd met migrantenouderen, zelforganisaties en woningcorporaties.
Op 20 mei 2021 vond de officiële opening plaats van woongroep Andishe (Welkom in Farsi) door toenmalig wethouder Ivens. Deze feestelijke dag was de bekroning van 10 jaar hard werken en doorzettingsvermogen. De 20 sociale huurwoningen plus gemeenschappelijke ruimte in Het Nieuwe Schouw in Amsterdam Noord, zijn gebouwd door woningbouwcorporatie Stadgenoot. Een knelpunt dat nog niet is opgelost, betreft de huur van de gemeenschappelijke ruimte. Voorheen namen de corporaties de kosten van de algemene ruimten voor hun rekening, maar dat is niet langer het geval De kosten van zo'n € 800 per maand moeten worden opgebracht door de 20 huurders van de woongroep. Per huishouden betekent dit € 40 extra per maand. Deze kosten zijn niet subsidiabel. De meeste bewoners hebben een dusdanig laag inkomen dat zij dit eigenlijk niet kunnen opbrengen Andishe is niet de enige woongroep die hier tegenaan loopt. WoonSaem is lid van de stuurgroep Geclusterd Wonen van de gemeente en heeft dit knelpunt meerdere malen indringend aan de orde gesteld. De gemeente en corporaties hebben huisvesting voor ouderen met een kleine beurs hoog in het vaandel. Daar hoort ook een betaalbare gemeenschappelijke ruimte bij.

In samenwerking met woningcorporatie Eigen Haard is gewerkt aan een project gemeenschappelijk wonen van Marokkaanse ouderen in de Kolenkitbuurt in Amsterdam-West: Wiltzangh. Op 12 oktober 2021 werd de eerste steen gelegd door één van de groepsleden. Naar verwachting is begin 2023 de oplevering van de 23 appartementen en de gemeenschappelijke ruimte die onder Wiltzangh vallen.

De ondersteuning van Attifa op Kanaleneiland in Utrecht, bij het realiseren van een project gemeenschappelijk wonen voor Marokkaanse ouderen, vraagt om veel doorzettingsvermogen, geduld en een lange adem. Initiatiefnemer Attifa en WoonSaem trekken nu al vier jaar samen op. Het gaat om een tijdelijk verblijf (maximaal 6 weken per jaar) voor ouderen die verzorgd worden door mantelzorgers die overbelast dreigen te raken. Daarnaast komt er een ruimte voor dagbesteding en een gemeenschappelijke ruimte voor de woongemeenschap.

Voor de jaarwisseling werd WoonSaem benaderd door woningcorporatie Rochdale over een mogelijkheid om in Zaanstad in een nieuwbouwproject 10 woningen te bestemmen voor Afghaanse ouderen.
Een tweede spoor is ontstaan in een periode dat door de naweeën van de financiële crisis de realisatie van woonprojecten voor oudere migranten op een zeer laag pitje stond. WoonSaem vroeg zich af, als woonprojecten niet mogelijk waren, op welke manier zij er dan wel zou kunnen zijn voor deze ouderen, los van de vraag of er gebouwd zou kunnen worden. Er was zo'n kaalslag gaande binnen het sociale domein met voorzieningen die werden 'afgebouwd', dat WoonSaem het noodzakelijk vond om in contact te blijven met deze groep ouderen die al zo weinig wordt opgemerkt door 'de systeemwereld'. Luisteren naar de mensen en meedenken over wat er wel mogelijk is, doet er toe. Het contact met vrijwilligers zoals Antonio Cogoni, die al meer dan twintig jaar onvermoeibaar door de stad fietst om Italiaanse ouderen te bezoeken en te helpen met hand- en spandiensten, is goud waard. Hij weet precies wat er speelt bij deze ouderen. Of het niet loslaten van de ouderen die Stichting 55+ Slotervaart hebben opgericht om in de buurt van het Staalmanplein een ontmoetingsruimte voor ouderen te realiseren.

In het najaar van 2021 nam Stichting WoonSaem afscheid van bestuurslid Marga van Gelderen en ging coördinator Najia Aabid met pensioen. Marga en Najia waren vanaf het begin betrokken bij de ontwikkeling van de stichting en hebben vanuit verschillende rollen een grote bijdrage geleverd aan WoonSaem. Marga was ook bestuurslid van het Maagdenhuis en fungeerde als een onmisbare schakel tussen het Maagdenhuis en WoonSaem. Met ingang van 1 oktober 2021 heeft Karima Idrissi Najia vervangen. Als initiatiefnemer van Stichting WoonSaem is het Maagdenhuis een belangrijke steunpilaar van het werk van WoonSaem gebleven, zowel financieel als inhoudelijk.

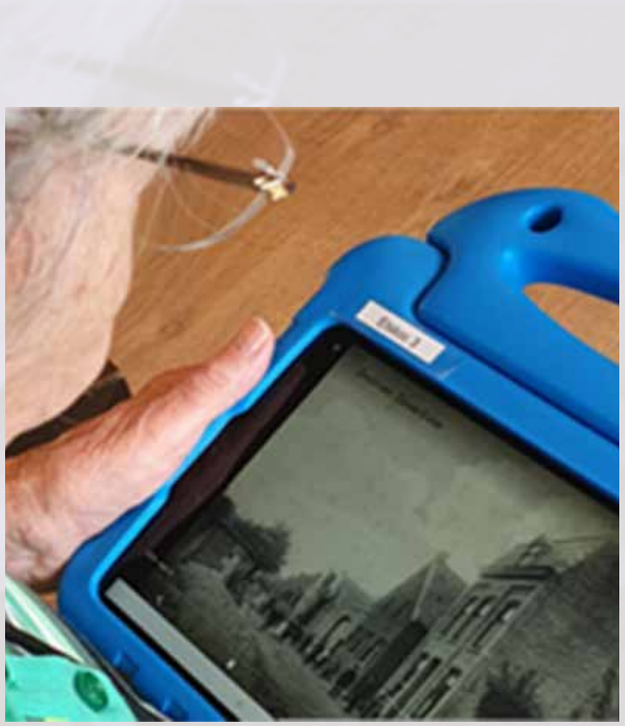

Erfgoed Stein

Stichting Towar a New Alternativ (TANA)

Het buitenland
In 2021 is het Maagdenhuis actief in het concentratieland Suriname, en in Marokko, waar in 2015 een pilot is gestart om te onderzoeken of Marokko concentratieland van het Maagdenhuis wordt. De besluitvorming hiertoe wordt niet voorzien voor 2023.

In Suriname is het Maagdenhuis in 2021 begonnen met de afbouw van de activiteiten met de intentie per januari 2024 alle werkzaamheden in Suriname te hebben afgerond.

Twee voorbeelden van projecten in Suriname:

Stichting Towards a New Alternative (TANA): Dress up your life

Stichting TANA bestaat sinds april 2003 en heeft als hoofddoel het aandragen, stimuleren, ondersteunen en verzorgen van vakgericht onderwijs, educatie en trainingen in het bijzonder voor de doelgroep voortijdige schoolverlaters (16 jaar en ouder). Middels begeleidingstrajecten en vaktrainingen worden deze schoolverlaters voorbereid op de arbeidsmarkt. TANA heeft opleidingen in onder meer de vakken crèche-/peuterleidster, bejaardenverzorger, elektromonteur, automonteur en slager. In de afgelopen 15 jaar hebben ruim 2.000 jongeren de vakopleiding succesvol afgerond.
Met hulp van onder meer het Maagdenhuis is de nieuwe vakopleiding Dress up your life gestart, met name gericht op vrouwelijke voortijdig schoolverlaters. Zij hebben geleerd om door het maken van kledingstukken een inkomen te genereren en zelfstandig te functioneren in de maatschappij. Het ging hierbij zowel om het vak kleding maken, als om ondernemerschap. Sommige schoolverlaters hadden nog nooit een naaimachine aangeraakt; nu kunnen ze ermee werken, maken kledingstukken en weten hoe ze de naaimachine moeten onderhouden. Omdat de opleiding ‘basiscursus kleding maken’ een nieuwe opleiding is, had TANA wel te maken met wat kinderziekten, maar inmiddels heeft de eerste groep een diploma behaald. Daarnaast is een tentoonstelling georganiseerd en gehost door de deelnemers.

De opleiding wordt aan het standaard aanbod van TANA toegevoegd en in 2022 zal een derde groep cursisten starten. Er zijn ook allerlei plannen voor diversificatie van de opleiding, bijvoorbeeld om deze ook aan te bieden aan diegenen die ander werk hebben, maar eigen kleding willen maken. Ook komt er een aparte cursus voor herenkleding en komen er verschillende workshops voor het maken van hoeslakens en kussenslopen, gordijnen, tassen, etc.

Stichting The Back Lot: 10 minuten Jeugd Journaal

Nieuws voor kinderen is in Nederland al bijna 40 jaar dagelijks op de televisie te volgen via het NOS Jeugdjournaal, het oudste jeugd nieuwsprogramma ter wereld. Dankzij het initiatief van Free Voice met haar project Kids News Network kregen enkele ontwikkelingslanden waaronder Suriname in 2004 de kans met het NOS Jeugdjournaal als format zelf een jeugdjournaal op te zetten. De veelal slechte economische omstandigheden maken het zeer moeilijk voor deze landen om dit soort programma’s op te zetten en duurzaam te maken, terwijl het jeugdjournaal zo essentieel is. Jongeren hebben ook behoefte aan het krijgen van informatie, zij het in een bredere kadering en met meer uitleg. Het Jeugd Journaal in Suriname heeft impact op de algemene maatschappelijke ontwikkeling: goed geïnformeerde en mondige burgers bewegen zich makkelijker door de maatschappij. De doelgroep wordt gevormd door 10- tot 14- jarigen. Van hen kijkt 91% regelmatig naar het Jeugd Journaal. Elke werkdag wordt een nieuwe uitzending op twee televisiekanalen uitgezonden. Gemiste uitzendingen zijn terug te zien op het YouTube kanaal van het Jeugd Journaal. Met de hulp van donoren in Nederland en Suriname lukt het The Back Lot al 18 jaar om dit programma te maken. Financiële steun van de Surinaamse overheid is er niet. Volgens Hennah Draaibaar, directeur van The Back Lot, kan het programma daardoor haar onafhankelijkheid behouden.

In Suriname steunt het Maagdenhuis al enkele jaren de organisatie die verantwoordelijk is voor het 10 minuten Jeugd Journaal, Stichting The Back Lot. De doelstelling van het programma is het verschaffen van actuele en achtergrondinformatie van het nationale en wereldnieuws aan jongeren op een voor hen herkenbare en verantwoorde wijze, en om hen op deze manier een stem te geven. Het gaat om een platform waar de jongeren leren dat ze hun eigen mening mogen geven en dat communicatie een instrument is om doelen te bereiken en je eigen horizon te verbreden. Het Jeugd Journaal wil taboes doorbreken, het niet-bespreekbare bespreekbaar maken en een plek bieden voor het eigen geluid van jongeren. Op deze manier hoopt men een bijdrage te leveren aan het blijvend weerbaar maken van jongeren, het vergroten van hun spreekvaardigheid en zelfvertrouwen, en zo ook het vergroten van hun kansen in de maatschappij.

Naast het produceren van nieuws is het 10 minuten Jeugd Journaal ook een kweekvijver voor jong talent dat al werkende het vak leert.

In het pilotland Marokko concentreren het beleid en de financiële ondersteuning zich met name op:
- kinderen en jongeren met een beperking
- kwetsbare ouderen
- onderwijsondersteuning
- empowerment voor vrouwen en meisjes

Twee voorbeelden van projecten in Marokko:

Stichting Dar Moustaqbel: het Masterhuis

Sinds het begin van de privatisering van het onderwijs, in de jaren tachtig van de vorige eeuw, is het onderwijs op publieke scholen snel achteruit gegaan. De beste leraren vertrokken naar privé-scholen voor een beter salaris, en het zijn vooral de kinderen uit arme gezinnen die op deze publieke scholen blijven, vaak in klassen van 50 kinderen. Na de middelbare school hebben met name kwetsbare meisjes uit rurale gebieden niet de kansen en mogelijkheden om te gaan studeren. Hoge scholen en universiteiten bevinden zich in de steden, vaak op grote afstanden van het dorp. Vele ouders zijn niet in staat om de studies van hun dochters in de grote stad te bekostigen. Daarbij is het voor sommige ouders onacceptabel om hun dochters zelfstandig te laten wonen en studeren in de stad. Dit past niet binnen de familiecultuur van de dorpen. Meisjes worden vaak op jonge leeftijd uitgehuwelijkt.

Dar Moustaqbel (huis van de toekomst), is opgericht in 2017 om zich voor deze groep meisjes, uit de rurale gebieden, in te zetten en hen opvang en deskundige begeleiding te bieden gedurende het volgen van een universitaire studie of hoger onderwijs. Dar Moustaqbel is een studentenhuis gevestigd in de oude medina van Marrakesh. Het huis is eigendom van de Nederlandse initiatiefneemster van de stichting. Zij stelt het gebouw om niet in bruikleen beschikbaar aan Dar Moustaqbel. De locatie biedt opvang aan 50 studentes. Het verblijf is kosteloos gedurende de studiejaren. Om voor een verblijf in aanmerking te komen, moeten de studentes bij inschrijving een ‘Certificat de pauvreté’(een bewijs van ‘onvermogen’) tonen. Daarnaast wordt gekeken naar de gezinssituatie, het bezit van een RAMED (een basisverzekeringkaart voor arme mensen in Marokko). Ook wordt de mogelijkheid tot verblijf bij familie of kennissen gedurende de studie in de stad uitgezocht en worden de cijferlijsten gecontroleerd.

Naast verblijf en maaltijden krijgen de studentes studiebegeleiding en ondersteunende taallessen Frans en Engels, en computerlessen. Bij het studentenhuis is een team deskundige vrouwen betrokken, bestaande uit een coördinator, begeleidsters, een huismoeder en keukenpersoneel. Dit betrokken team beschikt over een belangrijk netwerk van professionals dat kan zorgen voor stageplekken voor de studentes of voor doorstroom van afgestudeerden naar de arbeidsmarkt.

Stichting The Back Lot

Onder andere met steun vanuit het Maagdenhuis zijn, sinds de oprichting van Dar Moustaqbel in 2017, de kansen voor deze kwetsbare meisjes sterk verbeterd. Er is perspectief door studie en onderdak in de stad.

Het Maagdenhuis heeft gekozen voor een duurzame samenwerking met Dar Moustaqbel. Hun werk past goed binnen het beleid van het Maagdenhuis.

In 2021 heeft het Maagdenhuis een derde bijdrage geleverd aan de stichting. Ditmaal voor de inrichting van een tweede studentenhuis. Deze uitbreiding biedt meisjes de mogelijkheid om ná hun studie te kunnen kiezen voor een masteropleiding of een andere aanvullende opleiding. De initiatiefneemster heeft ook voor deze tweede locatie gezorgd. Het masterhuis staat in een andere wijk in Marrakesh en biedt opvang voor 24 studentes.

Association Darna: Project 'We can do it'

Ongehuwde moeders, alleenstaande en gescheiden vrouwen zijn kwetsbaar in Marokko. Vaak zijn deze vrouwen verstoten, gemarginaliseerd, worden respectloos behandeld en is er geen perspectief op een beter leven. Organisaties zoals Darna ('ons huis') omarmen deze vrouwen en zetten zich in om hen perspectieven en een toekomst te bieden.

Association Darna is in 1995 in Tanger opgericht met het doel om kansarme kinderen, jongeren en vrouwen die te maken hebben met geweld, drugs en prostitutie in de stad Tanger, op te vangen, te ondersteunen en hun belangen te behartigen. De organisatie biedt de verschillende groepen passende opleidingen, trainingen en monitoring en ontfermt zich over hun begeleiding en doorstroom naar de arbeidsmarkt.
Het uiteindelijk doel is structuur brengen in het leven van deze kwetsbare groepen en hen op weg te helpen naar financiële zelfstandigheid.

In de afgelopen jaren heeft Association Darna 1.900 vrouwen diverse opleidingen geboden, hebben 1.600 vrouwen een alfabetiseringsprogramma doorlopen en zijn 1.200 vrouwen doorgestroomd naar werk in bedrijven of werkplaatsen in de regio. Daarnaast zijn vrouwen geholpen bij de oprichting van een micro-onderneming of een coöperatie.

Project '*We can do it*', dat door het Maagdenhuis is ondersteund, sluit hierop aan en gaat over het vergroten van het zelfvertrouwen en het opleiden van kwetsbare vrouwen. '*We can do it*' is in de periode van maart tot en met december 2021 uitgevoerd en heeft meer dan honderd vrouwen bereikt met alfabetiseringsprogramma's, beroepstrainingen en opleidingen. Het aanbod concentreerde zich met name op trainingen patisserie/horeca, borduren en handwerken, en voorbereiding op de arbeidsmarkt.

Association Darna

Stichting Kabold

4. Het giftenbeleid in 2021: de programma's

Over het verloop van de programma's in de afgelopen jaren valt te lezen in de eerdere jaarverslagen. Hieronder geven we een beknopt overzicht van de stand van zaken van de drie programma's:

Programma Vluchtelingen en Educatie

Hoewel in 2021 is toegewerkt naar de afronding van het programma, zijn er toch een aantal nieuwe projecten van start gegaan. Dit waren met name projecten rondom het nieuwkomersonderwijs in samenwerking met het LOWAN (PO- primair onderwijs) zoals het project 'Nieuwe Taal Nieuwe Kansen'. Het doel van dit project is het leesbegrip van nieuwkomersleerlingen te versterken, zodat zij kunnen genieten en leren van teksten in het Nederlands en een goede basis hebben voor schoolsucces. Om dit mogelijk te maken wordt ingezet op het creëren van een thematische verzameling van geschikte teksten en de versterking van de kennis en vaardigheden van leerkrachten op het gebied van tekstselectie en didactiek. De uitkomsten van het project worden gedeeld met andere nieuwkomersscholen via videovoorbeelden en webinars.

De werkgroep Vluchtelingen en Educatie is ook een samenwerking aangegaan met een aantal andere nieuwe projecten, waaronder het project Thuisonderwijsmaatjes van Open Embassy. Vanwege de coronacrisis en de lockdowns moest er overgeschakeld worden op thuisonderwijs. Voor veel ouders was dit een uitdaging, maar voor nieuwkomers nog meer. In het project Thuisonderwijsmaatjes werden 'ervaren Nederlanders' gekoppeld aan nieuwkomersgezinnen om ouders en kinderen op maat te ondersteunen bij het schoolwerk. Het ging daarbij niet primair om bijles, maar om steun bij het thuis organiseren van schoolwerk en het coachen van ouders. Ook toen de scholen weer open gingen bleef er behoefte aan maatjes.

De deelnemende fondsen zijn: Stichting Ars Donandi, Stichting Boschuysen, Fundatie van den Santheuvel Sobbe, Janivo Stichting, Stichting Loglijn, Commissie PIN van de KNR, Stichting Het R.C. Maagdenhuis en een anoniem fonds. Het Maagdenhuis verzorgt het secretariaat en penvoerderschap. Deze samenwerking van fondsen heeft sinds 2016 diverse projecten gesteund binnen het programma Vluchtelingen en Educatie.

Programma Initiatieven van Jongeren

Dit programma is in 2016 gestart en wil stimuleren dat jongeren zich ontwikkelen doordat zij zélf een initiatief nemen, in plaats van kansen te 'krijgen'. Een doel is ook de verbreding van het (informele) netwerk en het wereldbeeld van jongeren, doordat de ontmoeting van jongeren met anderen wordt gestimuleerd.

Twee projecten in Den Haag, '*Jongeren Aan Zet*' van Stichting Nextprojecten en een zaalvoetbal-competitie van jongeren uit de Schilderswijk (Stichting Stagehuis) waren in 2021 in de afrondende fase.
Stichting Kabold! Uit Utrecht (voorheen stichting LOLmakers) heeft in het najaar het programma '*Youth Investment Wave*' weer opgestart met jongeren in Utrecht. Met een pop-up op scholen worden jongeren geënthousiasmeerd om hun idee met maatschappelijke waarde om te zetten in actie. Dit doen zij in groepen en onder begeleiding van een coach van Kabold. Kabold wil met de Youth Investment Wave jongeren laten zien dat zij zelf dingen mogelijk kunnen maken, waardoor zij er beter achter komen wat hun talenten en interesses zijn.
Deelnemende fondsen zijn: Stichting Weeshuis der Doopsgezinden, Stichting Talud, Stichting VTW, het COV en het Maagdenhuis.

Programma Ouderen: netwerken onder de radar

In 2021 is afscheid genomen van twee ‘grondleggers’ van het Programma Ouderen: Titus de Jong en Marga van Gelderen. Marga is tot september 2021 voorzitter geweest van de programmacommissie en was zeer betrokken bij de organisaties die vanuit het programma zijn ondersteund. Zij heeft veelvuldig persoonlijk contact onderhouden, waarbij het in coronatijd vaak telefonisch moest. Als voorzitter heeft zij de commissie op prettige en duidelijke wijze geleid.

Titus de Jong was tot juni 2020 directeur van het Maagdenhuis en is nadien nog betrokken gebleven bij de Programmacommissie Ouderen. Hij heeft de basis gelegd voor het programma door gesprekken met diverse organisaties in het land, afgelegd door de commissieleden, en door collega-fondsen en enkele veldorganisaties samen te brengen. De aldus verzamelde informatie leidde tot het uiteindelijke programmadocument. Titus de Jong is voor het Programma Ouderen een grote dragende factor geweest.

Het begin van 2021 was een voortzetting van de lockdown die eind 2020 werd ingesteld. De organisaties die vanuit het programma ondersteund werden, bleven zich onveranderd inzetten voor de ouderen uit hun achterban. De commissieleden hebben verspreid over het jaar contact gezocht met de diverse organisaties, waaronder ProFor, Akwaaba en Pasensie in Amsterdam, en het DrieGeneratieCentrum, De Nieuwe Jutter en De Bouwsteiger in Utrecht.
In 2021 bleek er minder behoefte aan financiële steun te zijn dan in 2020.

Aan het eind van het jaar leek het de goede kant op te gaan, de samenleving ontspande. Om de organisaties en vooral de ouderen een hart onder de riem te steken, werd aan de vrijwilligers- en zelforganisaties een aanbod gedaan: zij konden een voorstel indienen voor een samenkomst met de ouderen rond kerstmis en de jaarwisseling. Van dit aanbod is goed gebruik gemaakt en er werden 17 zogenaamde eindejaarsgiften toegekend.

In 2021 is de eerste periode van het Programma Ouderen afgesloten. Voor besluitvorming door het bestuur van het Maagdenhuis over een vervolg, heeft de commissie een overdrachtsdocument opgesteld. Belangrijke aandachtspunten hierin zijn het belang van ontmoetingsplekken in de buurt en initiatieven van informele netwerken. Bij de transitie van de Programmacommissie Ouderen naar een Commissie Ouderen zal de Commissie Ouderen, naast besluiten over de reguliere aanvragen, ook initiatieven die gesteund zijn in het kader van het Programma Ouderen willen blijven ondersteunen. Zo blijft het gedachtengoed van het programma, kleinschalige netwerken vinden en steunen, behouden. Daarnaast wordt speciale aandacht gevraagd voor bevordering van maatschappelijke aansluiting (bijvoorbeeld door taal en computervaardigheden), en voor migrantenouderen en oudere vluchtelingen.

Dar Moustaqbel

5. De giften in cijfers

Zoals in Tabel 1 wordt weergegeven werd in 2021, door het samenwerkingsverband van het Maagdenhuis met de vaste partners, € 1,6 miljoen aan giften toegekend. Dat is 20% meer dan de verleende ondersteuning in 2020 (€ 1,3 miljoen). Het aandeel vanuit het eigen budget van het Maagdenhuis steeg met 34% tot € 0,98 miljoen.

TABEL 1 GIFTEN TOEGEKEND VIA STICHTING HET RC MAAGDENHUIS IN 2019 – 2021[1]

	2021		**2020**		**2019**	
Uit budget van:	Aantal	Toegek. bedrag	Aantal	Toegek.bedrag	Aantal	Toegek. bedrag
Het Maagdenhuis						
Nederland (reguliere giften)	85	€ 744.051	78	€ 483.923	72	€ 344.895
Nederland: programma's	27	€ 115.113	19	€ 124.067	31	€ 301.730
Buiten Europa	22	€ 116.151	21	€ 122.021	66	€ 526.510
Totaal Maagdenhuis	134	€ 975.315	118	€ 730.011	169	€ 1.173.135
Brentano's Steun						
Nederland (reguliere giften)	59	€ 299.853	52	€ 226.685	52	€ 293.867
Nederland: programma's	19	€ 12.408	17	€ 23.749	14	€ 52.341
Buiten Europa	-	€ -	15	€ 103.577	21	€ 175.745
Totaal Brentano	78	€ 312.261	84	€ 374.011	87	€ 521.953
M.L. Frohn Fonds						
Nederland (reguliere giften)	3	€ 10.000	1	€ 2.500	-	€ -
Buiten Europa	-	€ -	-	€ -	2	€ 7.500
Totaal Frohn Fonds	3	€ 10.000	1	€ 2.500	2	€ 7.500
Centrum Ontmoeting der Volkeren						
Nederland (reguliere giften)	20	€ 95.320	23	€ 85.626	22	€ 87.743
Nederland (programma's)	-	€ -	1	€ 5.000	-	€ -
Buiten Europa	3	€ 7.610	-	€ -	1	€ 5.000
Totaal COV	23	€ 102.930	24	€ 90.626	23	€ 92.743
Theresia Spijker Fonds						
Nederland (reguliere giften)	18	€ 64.895	16	€ 44.000	18	€ 68.324
Totaal Th. Spijker Fonds	18	€ 64.895	16	€ 44.000	18	€ 68.324
Totaal toegekend	256	€ 1.465.401	243	€ 1.241.148	299	€ 1.863.655
Via incidentele cofinanciers						
Nederland (reguliere giften)	18	€ 100.274	15	€ 56.223	34	€ 125.139
Nederland: programma's	-	€ -	-	€ -	19	€ 203.000
Buiten Europa	1	€ 500	-	€ -	6	€ 91.867
Totaal cofinanciers	19	€ 100.774	59	€ 56.223	59	€ 420.006
Totaal incl. toezeggingen samenwerkingspartners	275	€ 1.566.175	258	€ 1.297.371	358	€2.283.661

[1] *Zie de jaarrekening voor de totale verantwoording van de giften, inclusief de vrijval en de uitvoeringskosten.*

De vaste samenwerkingspartners, die de besluiten over giften hebben gedelegeerd aan het bureau en/of de landenteams van het Maagdenhuis, zoals de Stichting Brentano's Steun, het Centrum Ontmoeting der Volkeren en het Theresia Spijker Fonds kenden € 0,49 miljoen toe, een daling van 4% ten opzichte van 2020.

De fondsen die op incidentele basis samenwerken, kenden 79% meer middelen toe. In deze categorie werd in 2021 nagenoeg alleen ondersteuning verleend door de Stichting Marie Louise.

Geografische spreiding

Het Maagdenhuis heeft in de laatste decennia het beleid gevoerd dat 50% van het budget beschikbaar is voor giften in het buitenland. Met de eind 2019 genomen besluiten over beperking van het giftenbudget, is afscheid genomen van dit uitgangspunt. Eén en ander is direct zichtbaar geworden in de resultaten: het aandeel 'giften buitenland' daalde in 2021 van 17% naar 12%.
Het Maagdenhuis is nog actief in Suriname en Marokko.

Het aantal goedgekeurde aanvragen buiten Europa in 2021 is 24, waarvan 5 voor Marokko, op een totaal van 11 aanvragen, en 19 voor Suriname, op een totaal van 20 aanvragen.

Onze aanvragen

In tabel 2 zijn de aanvragen en toekenningen zichtbaar:

TABEL 2 TOTAAL VAN ONTVANGEN AANVRAGEN EN TOEKENNINGEN STICHTING HET RC MAAGDENHUIS IN DE PERIODE 2019 – 2021

	2021		2020		2019	
	Aanvragen	Toegekend	Aanvragen	Toegekend	Aanvragen	Toegekend
Tot. ontvangen aanvragen	**446**		**481**		**557**	
Nederland (reg. aanvragen)	358	173	400	150	405	170
		48%		42%		42%
Nederland (programma's)	27	27	20	20	31	31
		100%		100%		100%
Buiten Europa	61	24	61	32	121	89
		77%		52%		74%
Tot. toegekend		**224**		**202**		**290**
		49%		**42%**		**52%**

Op basis van tabel 1 en tabel 2 valt te concluderen dat er 51 giften zijn toegekend door co-financiers.

6. Financieel overzicht

BALANS PER 31 DECEMBER 2021 EN 2020		
	31-12-2021	**31-12-2020**
	€	€
ACTIVA		
Immateriële vaste activa	1	1
Materiële vaste activa	909.689	915.262
Financiële vaste activa	54.935.042	49.433.664
Totaal vaste activa	55.844.732	50.348.927
Kortlopende vorderingen	404.478	491.003
Liquide middelen	3.271.383	4.417.264
Totaal vlottende activa	3.675.861	4.908.267
TOTAAL ACTIVA	**59.520.593**	**55.257.194**
PASSIVA		
Kernvermogen	52.634.388	48.477.421
Bestemmingsfonds Theresia Spijker	2.431.992	2.237.689
Bestemmingsreserve doelstelling	315.389	310.669
Bestemmingsreserve financiering materiële vaste activa	909.689	915.262
Bestemmingsreserve jubileum 2020	0	39.897
Bestemmingsreserve onderhoud COV	101.061	0
Bestemmingsreserve overige fondsen	713.053	658.993
Totaal eigen vermogen	57.105.572	52.639.931
Voorzieningen	122.686	360.743
Loonheffing	21.383	23.781
Overige schulden op korte termijn	2.270.952	2.232.739
Totaal schulden op korte termijn	2.292.335	2.256.520
TOTAAL PASSIVA	**59.520.593**	**55.257.194**

Waarderingsgrondslagen en verkorte toelichting op de balans

De activa en passiva zijn, voor zover niet anders is vermeld, tegen nominale waarde opgenomen. Onder nominale waarde wordt verstaan de hoofdsom die te zijner tijd bij afwikkeling van de desbetreffende post zal worden ontvangen of betaald. Zowel de aandelen als de obligaties zijn gewaardeerd tegen de koerswaarde per 31 december. Niet-gerealiseerde resultaten m.b.t. beleggingen worden geboekt als resultaat.
Materiële vaste activa worden geactiveerd en afgeschreven. De afschrijving is voor kantoorinventaris 10% en voor computerapparatuur 33,33%. In het jaar van aanschaf wordt naar rato afgeschreven.

De landerijen zijn in 2018 getaxeerd. Dit wordt om de vier jaar herhaald. Met aandelen in onroerendgoedfondsen wordt op gelijke wijze omgegaan als met de aandelen opgenomen onder de effecten. De vaste activa bestaan uit het pand Herengracht 218-220 (gewaardeerd tegen € 900.000) en (computer)apparatuur. Voor de antieke meubelen, het antieke zilver en de schilderijen zijn geen waarden opgenomen.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2021 EN 2020			
	Realisatie	Begroot	Realisatie
	2021	2021	2020
	€	€	€
BATEN			
Directe beleggingsopbrengsten	883.735	757.000	700.545
Baten programma's	12.408	150.000	28.749
Bijdragen in giftenadministratie	76.163	70.284	71.247
Ontvangen baten onderverhuur	46.876	46.667	41.949
Totaal baten	1.019.182	1.023.951	842.490
LASTEN			
Toekenningen	997.374	1.264.520	865.328
Uitvoering giftenadministratie	0	0	221.862
Bestuur, algemene kosten en museum	873.220	692.834	787.484
Huisvesting projecten van derden	0	0	8.682
Totaal lasten	1.870.594	1.957.354	1.883.356
Operationeel resultaat	-851.412	-933.403	-1.040.866
Indirecte beleggingsopbrengsten	5.317.053	0	250.674
RESULTAAT	**4.465.641**	**-933.403**	**-790.192**
Het resultaat is onttrokken (-) of toegevoegd (+) aan:			
Kernvermogen	4.156.967	-839.309	-634.177
Bestemmingsfonds Theresia Spijker	194.303	-68.000	-16.030
Bestemmingsreserve doelstelling	4.720	0	40.880
Bestemmingsreserve juridische kosten	0	0	-156.098
Bestemmingsreserve financiering materiële vaste activa	-5.573	-5.000	-11.191
Bestemmingsreserve jubileum 2020	-39.897	p.m.	-5.103
Bestemmingsreserve onderhoud COV	101.061	0	0
M.L. Frohn Fonds	54.060	-21.094	-8.473
TOTAAL *	**4.465.641**	**-933.403**	**-790.192**

** Dit bedrag betreft de toevoeging van de beleggingsopbrengst aan het M.L. Frohn Fonds ad € 64.060 verminderd met de som van de toegezegde giften en vrijgevallen giften van in totaal € 10.000.*

Grondslagen voor de resultaatbepaling en bepaling van het giftenbudget

Bij de bepaling van het resultaat zijn, voor zover niet anders is vermeld, de aan het boekjaar toe te rekenen baten en lasten opgenomen. De personele en materiële kosten werden tot en met 2020 op basis van integrale kostprijs toegerekend aan de diverse activiteiten van het Maagdenhuis. Vanaf 2021 is gestopt met deze toerekening.
De activiteiten van het Maagdenhuis worden voor een belangrijk deel gefinancierd uit eigen middelen. Om dit mogelijk te maken wordt een kernvermogen in stand gehouden.
Jaarlijks wordt een budget beschikbaar gesteld voor de exploitatie en de giftenverstrekking. Met ingang van het boekjaar 2020 is dit 3% van het kernvermogen.

Beleggingsbeleid
Het Maagdenhuis heeft door de eeuwen heen belegd in onroerende zaken, zowel huizen als boerderijen. Thans bestaat het onroerend goed bezit uit het kantoor aan de Herengracht, een twintigtal wooneenheden in Maastricht en Cadier en Keer, verkregen door een schenking van de Stichting Centrum Ontmoeting der Volkeren, en 329 ha. landbouwgrond. De gebouwen die op deze gronden staan, zijn eigendom van onze pachters.
In onze visie is beleggen in landbouwgrond een zinnige component in het vermogensbeheer. Over een reeks van jaren gemeten, hebben de landerijen een goed rendement opgeleverd. Per eind 2021 bestaat 22% (2020: 24,4%) van de vaste activa uit landbouwgronden. Hoewel het beleid in principe op de lange termijn is gericht, kopen en verkopen wij als het moment opportuun is. In 2021 waren er geen aankopen.
Het pand aan de Herengracht wordt gedeeltelijk verhuurd aan voor ons relevante, maatschappelijke organisaties, deels tegen marktcondities, deels tegen gereduceerde tarieven.

De effectenportefeuille werd in 2021 professioneel beheerd door ABN Amro Bank (zakelijke waarden en een klein deel van de vastrentende waarden) en A.S.R. Vermogensbeheer N.V. (het grootste deel van de vastrentende waarden). Voor de verschillende componenten zijn afspraken gemaakt voor wat betreft de weging. Hier is onderscheid gemaakt tussen een strategische en een tactische verdeling. De strategische verdeling is die welke het bestuur op langere termijn het meest gewenst acht. De tactische stelt de marges vast waarbinnen de vermogensbeheerder moet blijven als hij inspeelt op zijn marktgevoel. Per balansdatum is de positie binnen de richtlijnen, zoals vastgesteld in het beleggingsstatuut.

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
Onroerend goed	15.639.000	15.639.000
Vastrentende waarden	8.535.399	12.779.608
Zakelijke waarden	28.371.681	19.277.438
Alternatieve beleggingen	2.272.139	1.620.195
Totaal beleggingen	**54.818.219**	**49.316.241**

Controleverklaring

lentink
de jonge
accountants & adviseurs

Postbus 235
3840 AE Harderwijk

0341 438 100
harderwijk@lentinkdejonge.nl

Verklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Stichting Het R.C. Maagdenhuis

Ons oordeel
De samengevatte jaarrekening 2021 (hierna 'de samengevatte jaarrekening') van Stichting Het R.C. Maagdenhuis te Amsterdam is ontleend aan de gecontroleerde jaarrekening 2021 van Stichting Het R.C. Maagdenhuis.

Naar ons oordeel is de bijgesloten samengevatte jaarrekening in alle van materieel zijnde aspecten consistent met de gecontroleerde jaarrekening 2021 van Stichting Het R.C. Maagdenhuis op basis van de grondslagen zoals in toelichting beschreven.

Samengevatte jaarrekening
Bijgesloten samengevatte jaarrekening, bestaande uit de samengevatte balans per 31 december 2021, de samengevatte staat van baten en lasten over 2021 met bijhorende toelichtingen zoals opgenomen op pagina 28 tot en met pagina 30, zijn ontleend aan de gecontroleerde jaarrekening van Stichting Het R.C. Maagdenhuis te Amsterdam over 2021.
De samengevatte jaarrekening bevat niet alle toelichtingen die zijn vereist op basis van Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 "Organisaties zonder winststreven". Het kennisnemen van de samengevatte jaarrekening en onze verklaring daarbij kan derhalve niet in de plaats treden van het kennisnemen van de gecontroleerde jaarrekening van Stichting Het R.C. Maagdenhuis en onze controleverklaring daarbij. De samengevatte jaarrekening en de gecontroleerde jaarrekening bevatten geen weergave van gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden sinds de datum van onze controleverklaring van 23 juni 2022.

De gecontroleerde jaarrekening en onze controleverklaring daarbij
Wij hebben een goedkeurend oordeel verstrekt bij de gecontroleerde jaarrekening 2021 van Stichting Het R.C. Maagdenhuis in onze controleverklaring van 22 juni 2022.

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de samengevatte jaarrekening
Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de samengevatte jaarrekening op basis van de grondslagen zoals in de toelichting beschreven.

Onze verantwoordelijkheden
Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel of de samengevatte jaarrekening in alle van materieel belang zijnde aspecten consistent is met de gecontroleerde jaarrekening op basis van onze werkzaamheden, uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 810 'Opdrachten om te rapporteren betreffende samengevatte financiële overzichten'.

Harderwijk, 30 juni 2022
Digitaal ondertekend door:
Bert Koetsier
30 juni 2022 16:28 +02:00...

Lentink De Jonge Accountants & Adviseurs
A. Koetsier RA

Lentink De Jonge Accountants & Adviseurs hanteert de algemene voorwaarden van brancheorganisatie SRA-Accountantskantoren waar Lentink De Jonge Accountants & Adviseurs lid van is. Deze algemene voorwaarden van de SRA-Accountantskantoren, waarin een beperking van de aansprakelijkheid is opgenomen, zijn op een ieder van toepassing. De algemene voorwaarden zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Utrecht, onder nummer 40481496, en zijn tevens te raadplegen op www.lentinkdejonge.nl. Als opdrachtnemer geldt uitsluitend de maatschap Lentink De Jonge Accountants & Adviseurs voornoemd. Lentink De Jonge Accountants & Adviseurs is een onafhankelijk lid van Kreston, een internationaal netwerk van accountantskantoren.

aangesloten bij KRESTON GLOBAL

lentinkdejonge.nl

7. Samenstelling bestuur, commissies en bureau

(per 31 december 2021)

Bestuur
jhr. ir. T.W.M. van Meeuwen (voorzitter)
jhr. drs. I.S. van Lidth de Jeude (secretaris)
Dhr. mr. E. Chr. Verbeek (penningmeester)
Dhr. R.J.R. Piera
Mw. mr. A. Dullemond-Roukema
Dhr. Drs. D.J. Slot

Medewerkers

Mw. drs. A.L. van de Roemer, directeur	(32 upw)
Mw. N. Aabid, projectmedewerker WoonSaem en Marokko (tot oktober 2021)	(24 upw)
Mw. N. Aabid, onbetaald verlof (oktober 2021 t/m 31 december 2021)	(0 upw)
Mw. G. Boshuis, secretaris bestuur, beleidsmedewerker ouderen Nederland	(34 upw)
Mw. drs. B. Bouw, beleidsmedewerker Suriname en Nederland	(16 upw)
Mw. K. Idrissi, projectmedewerker WoonSaem en Marokko (m.i.v. oktober 2021)	(24 upw)
Mw. M. Klos-Rouwendaal, ouderenadviseur oud-wezen	(8 upw)
Dhr. A.J. van der Kluft, conciërge	(6 upw)
Mw. C. van der Kluft, gastvrouw, facilitair manager	(36 upw)
Mw. C.R. Rambaran, financieel-administratief medewerker	(14 upw)
Mw. E. de Smet, Msc, beleidsmedewerker Nederland	(28 upw)
Mw. M.R. Visser, notuliste, medewerker secretariaat	(24 upw)

Landenteam Nederland
jhr. drs. I.S. van Lidth de Jeude, voorzitter
Mw. drs. A.L. van de Roemer, landencoördinator
De heer R.J.R. Piera
Mw. L. Polder
Mw. A. Smit (namens Brentano)
Mw. G. Boshuis, beleidsmedewerker
Mw. E. de Smet, Msc, beleidsmedewerker

Landenteam Suriname
jhr. ir. T.W.M. van Meeuwen, voorzitter
Mw. drs. A.L. van de Roemer, landencoördinator
Mw. drs. B. Bouw, beleidsmedewerker

Landenteam Marokko
jhr. ir. T.W.M. van Meeuwen, voorzitter
Mw. drs. A.L. van de Roemer, landencoördinator
Mw. M. Sahraoui
Dhr. M. Semlali
Mw. N. Aabid (tot oktober 2021)
Mw. K. Idrissi, beleidsmedewerker (m.i.v. oktober 2021)

Colofon

Jaarverslag 2021
Foto's en illustraties: archief genoemde projecten/stichtingen en Stichting het R.C. Maagdenhuis
Foto voorpagina: Wolkentheater
Tekst: Alou van de Roemer, met dank aan de collega's.
Grafische vormgeving: Studyo-n | Yon Prüst | 's-Hertogenbosch

Stichting het R.C. Maagdenhuis
Herengracht 220
1016 BT Amsterdam
E-mail: info@maagdenhuis.nl
Website: www.maagdenhuis.nl